

Mūsų Pastogė

XVII metai

1965 m. lapkričio 15 d.

Nr. 45 (862)

BENDRUOMENĖS LAIKRASTIS
AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY
"OUR HAVEN"

Registered at the G.P.O. Sydney for transmission
by post as a Newspaper.

LEIDĖJAS: A.L.B. KRASTO VALDYBA

Redaktorius: Vincas Kazokas

13 Percy St., Bankstown, N.S.W. Tel.: 70-8395

Redakcija rankraščius taisy ir trumpina savo
nuožiūra.

Prenumerata: metams £4.0.0, pusei metų —
£2.0.0, trims mėnesiams £1.0.0. N. Zelandijoje
ir Anglijoje kaina ta pati. Kituose kraštuose
metams £5.0.0. Atskiro numerio kaina 2 šil.

Prenumerata adresuojama: MŪSŲ PASTOGĖ,
Box 4558, G.P.O. Sydney, N.S.W.

Administracijos tel.: 649-9062.

Skelbimai:

1 colis per 1 skiltį 12/-, bendruomeniniai 10/-.

Už skelbimų turinį neatsakoma.

SU AKADEMIKAIS

Šiame numery paliečiama labai aktuali akademikų problema. Labai įdomus p. L. Karvelio žodis, pasakytas lapkričio 6 d. debatuose Sydneyje, atveria labai daug tiesos. Lygiai nemažiau kietas ir A. Laisvėno žodis studijuojančiam jaunimui. Bet tai yra tik realios padėties konstatavimas, kas verčia pagalvoti ir gal net paieškoti atitinkamų išeičių ir sprendimų.

Kalbant ta pačia tema tekty pirmoj eilėj iškelti santykio klausimą tarp mūsų jaunųjų akademikų ir lietuviškosios visuomenės. Šis gal ir būtų raktas į tolimesnę kalbą su mūsų jaunaisiais akademikais ir gal į aktyvesnę bendradarbiavimą.

Kad nėra glaudaus kontakto tarp liet. visuomenės ir mūsų akademikų, pastebėta ne vien tik Sydneyje, bet ir kitose kolonijose. Mes laikomės principo, kad pati lietuviybė jau yra pakankamas pagrindas tų santykių užmezgimui ir palaikymui. Teisingai, bet prie esamų sąlygų vien to neužtenka atsimerant, koks labai silpnas saitas riša eilę akademikų su pačia lietuviybe. Pagaliau mūsų — lietuviškos visuomenės — socialinė padėtis ir lygis visai nesutampa su pasiektu akademikų lygiu. Patriotiškumo sumetimais mes galvojame, kad ir šios dienos akademikai eity tuo pačiu pagrindu i lietuvišką veiklą kaip ir senieji veteranai, kur šalia veiklos tenka parengimuose stumdyti kėdes, nešioti dėžes su gerimais, pasibaigus šluoti sales ir t.t. Vyresnieji, perėję per ugnį ir vandens, visai to nesibaido, bet jauniesiems visa tai nauja ir neįprasta. Akademikas net ir lietuviškoje veikloje visai pagrįstai tikisi sau ir savo profesijai atitinkamo respekto.

Jeigu pati visuomenė pasigenda savo tarpe akademikų, tai ar nereikėtų jai pačiai imtis iniciatyvos paieškoti to nutrūkusio santykio su akademikais ir juos pasikviesti nelaukiant, kol jie patys pasisiūlytų. Čia norėtųsi pasiūlyti vieną būdą, kuris labai sėkmingai praktikuojamas. Argentinos lietuvių tarpe ir kuris gali duoti panašių rezultatų ir pas mus. Argentiniečiai lietuvių kasmet savo naujiems mokslus baigusiems akademikams surengia pagerbtuves tuo parodydami jiems užpelnytą respektą ir tuo pačiu įvesdindami i visuomeninį lietuvių gyvenimą. Aišku, tokiuose pagerbimuose dalyvauja šalia visuomenės veikėjų ir kiti akademikai. Tokiu būdu susieinant, bendraujant, išsikalbant aktualiais reikalais net ir nutolę nuo lietuviybės pamazų atranda ryšį ir mieliau prie savųjų glaudžiasi net vėliau ir aktyviai įsijungdami i aktyvią lietuvišką darbą. Kodėl ir mums neišbandžius šito kitur sėkmingai praktikuojamo kelio?

Siūlytinas ir dar vienas būdas. Turime savo bendruomeninius ar organizacinius susirinkimus, posėdžius, planavimus ir t.t. I juos reikėtų pakviesti specialiai kuo daugiau akademikų, kad jie savo nuomonę pareikštų bėgamaisiais reikalais, patarų, suvestionuotų. Šitoks nors ir pradžioje pasyvus dalyvavimas lietuviškoje veikime, bet skaitantis ir juos respektuojant ateity išaugtų i aktyvią entuziazmą.

(v.k.)

KANDIDATAI JAUNIMO KONGRESAN

CENTR. JAUNIMO KONGRESO K-TO OFICIALUS
PRANEŠIMAS KANDIDATŲ I KONGRESĄ REIKALU

1966 m. birželio 30 — Liepos 3 d.d. įvyks PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS Chicagoje, J.A.V.

PLJK tikslas yra nutiesti Laisvojo pasaulio Liet. jaunimui kelius tarpusavio bendravimui plėsti, išvijos Liet. tautinei gyvybei ugdyti ir Lietuvos laisvės kovai laimėti.

Australijos Lietuvių jaunimas pasiryžęs PLJK dalyvauti.

PLJK Komitetui raginant kuo daugiau Laisvojo pasaulio Liet. jaunimui atvykti, Australijos L. B.J.K. Centrinis Komitetas sudarė planą, duodantį galimybių visam mūsų jaunimui nuvykti ir dalyvauti PLJ Kongrese. Kandidatams sudarytos trys grupės: atstovams-porogandistams, pagelbiniam atstovams ir dalyviams. Jaunuoliai-ės kandidatuoti gali i vieną, dvi ar visas tris grupes iš karto. Kandidatūras galima siųsti i vietinį J.K. Komitetą. Kur J.K.K-ty nėra — per Apylinkės V-bą, Seniūniją ar tiesioginai i Centrinį Komitetą. (Geelongo jaunimas kreipiasi i Melbourne J.K. K-tą). Kandidatui galima asmeniškai ir taipogi jaunimo organizacijos gali prisiųsti kandidatų.

GRUPĖ A

Kvalifikacijos:

- Lietuvių kalbos žinojimas žodžių ir raštu,
- mokslo lygis nežemesnis Brandos Atestato,
- priklausymas bent vienai Liet. organizacijai,
- amžius: 20 - 30 metų.

Sąlygos:

- turės padaryti bent vieną paruoštą pranešimą nuvykus i PLJK. (Temos bus padalintos tarp šios grupės kandidatų, kad apibūdintų lietuvių, ypač jaunimo gyvenimą Australijoje).
- Turės padaryti bent vieną pranešimą sugrįžus iš PLJK. (Pranešimais pasiskirstys patys šios grupės atstovai).
- Reikalui esant turės informuoti Australijos Lietuvių spaudą. (Šios pareigos bus paskirtos prieš išvykstant).
- Galės būti išvykęs iš Australijos maždaug 12 mėnesio laiko.
- Turės išvykti, keliauti ir sugrįžti drauge su Australijos delegacija i PLJK ir prisilaikyti bendros drausmės.

Tai ir būtų konkretus kelias, kuris gal ateity sužydėtų daug žadančių žiedais. Skubame su priekaištais, kad permaža intereso lietuviška veikla iš akademikų pusės, bet lygiai ir visuomenė turėtų praskęsti rankas ir juos savo tarpan pasikviesti. Čia kaip toj arabų patarlėj — jeigu kalnas neateina pas Mahomedą, tai pats Mahomedas eina prie kalno.

Prieš kiek laiko viener kitur buvo surengiami pagerbimai mūsų abiturientams, bet nežinia dėl ko šis gražus žestas nesulaukė pritarimo ir nepasiekta norėtų rezultatų. Pabandykite panašų žingsnį jaunųjų akademikų atžvilgiu — apsilviti tikrai neapsivilsime, o laimėti galime neįtikėtinai daug.

GAUNA:

Pilnai apmokėtą grįžtamą kelionės lėktuvu bilietą iš Australijos i PLJK.

GRUPĖ B

Kvalifikacijos:

- Lietuvių kalbos žinojimas žodžių.
- mokslo lygis nežemesnis "Intermediate".
- priklausymas bent vienai lietuviškai organizacijai.
- amžius: 16 — 35 metų.

Sąlygos:

- galės būti išvykęs iš Australijos maždaug 12 mėnesio laiko.
- Turės vykti, keliauti ir sugrįžti drauge su Australijos delegacija i PLJK ir prisilaikyti bendros drausmės.

JAUNIMO KONGRESO LĖŠOS

Lapkričio 6 d. Sydneyje Filisterių Būrelis surengė sėkmingą diskusiją vakarą ir visą dieną, £25 — paaaukojo Kongreso labui. Dėkojame filisteriams ir visiems savo aukomis parėmusiems C. K. to darbą.

Kalbant apie aukas — jau kelios organizacijos savo parengimų pelną yra perdavusios C. K-tui, tačiau pelnas vien iš parengimų neatstos aukų iš visų tautiečių. Tik visiems bendru darbu ir pinigine auka prisidėjus, pajėgsim pasiųsti savo atstovus i Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą. O kad atstovus siųsti reikėtų, atro-

JAUNIMO KONGRESO GARBĖS KOMITETAS

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui globoti sudaromas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Garbės Komitetas, i kurį kviečiami pasaulio lietuvių iškiliai bei vadovaujantieji asmenys. Pasaulio Liet. Bendruomenės Valdyba kvietė ir dabartinį ALB Krašto i minėtą Garbės Komitetą pavaldybos pirmininką p. S. Narušį.

dros drausmės.

GAUNA:

Pusiau apmokėtą grįžtamą kelionės lėktuvu bilietą iš Australijos i PLJK.

GRUPĖ C

Kvalifikacijos:

- reprezentacinė ir pareigingas asmenybė.
- amžius: 16 — 35 metų.

Sąlygos:

- pilnai apsimoka grįžtamą kelionės lėktuvu bilietą iš Australijos i PLJK.
- galės būti išvykęs maždaug 12 mėn.
- turės vykti, keliauti ir sugrįžti drauge su Australijos delegacija i PLJK ir prisilaikyti bendros drausmės.

do, nėra abejonės. Kiti gali, o kodėl gi ne mes? Pradėkim taupyti, sydneyješkiečiai, nes C. K-tas, pasibaigus visų moksleivių egzaminams, pradės visuotinį aukų rinkimą. Pradės Gruodžio 4 d. ir nenuleis rankų, kol nebus applan-kyti visi tautiečiai.

Parodykim, kad ir mes, seni ir jauni, dideli ir maži, rūpinamės, kad ir Sydneyje būtų atstovaujamas šiame svarbiame lietuvių jaunimo pasireišime — Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese.

BAIGTAS DIDIS DARBAS!

Kaip jau buvo skelbta, Meno Dienoms Rengti Melbourne Komitetas neseniai turėjo savo paskutinį užbaigiamąjį posėdį ir po to visi išvyko i gamtą paįskylausti ir pasidžiaugti tuo, ką jie buvo nuveikę. Ta proga Krašto Valdyba pasiuntė minėto Komiteto pirmininkę p. E. Žižienę adresu padėkos raštą kuriame Krašto

Gauna:

Proga nuvykti su Australijos delegacija i PLJK ir gauti papilgintą kelionės bilietą (jei delegacija susidarys iš 15 asmenų ar daugiau — atrodo, kad susidarys).

Kandidatuoti galima nuo dabar iki 8. m. gruodžio mėn. 24 d.

Kandidatai bus atrenkami slapto balsavimo keliu. Kandidatų atrinkimo komisija/os bus paskelbta vėliau. Atstovų skaičius bus proporcingas su vietovės sukauptais pinigais — kiek apylinkė surinks pinigų, tiek pasiųs atstovų.

Šis kandidatų atrinkimo planas galioja ten kur kandidatai dar nėra atrinkti. Tačiau grupė "C" galioja visai Australijai.

Kandidatuojant, jaunuoliai-ės prisiunčia ranka rašytas sekančias informacijas: vardą, pavardę, gimimo datą, vietą, adresą, trumpą autografiją ir kvalifikacijas pagal kandidatuojamą grupę.

Centrinio Komiteto adresas: Box E6, St. James, N.S.W.

Adelaidės K-to adresas: V. Straukas, 16 Church St., Highgate, S.A.

Brisbanės K-to adresas: E. Sagatys, 16 Twine St., Brisbane, Qld.

Melbourn K-to adresas: J. Didžytė, 192 Queen St., Altona, Vic.

Centrinis Komitetas

P A D Ė K A

Kun. P. Martuzui ir visiems draugams ir pažįstamiems, man sunkiai sergant už mane pasimeldusiems, mane lankiusiems, žodžiu, raštu bei spaudoje pagoduosiems, o ypač ponioms Cibulskienei, Glionertienei ir Čelkienei mane dar namie gulintį maitinusioms, reiškiu tikrai nuoširdžią ir gilią padėką.

V. Slogeris

Ivykiai pasaulyje

Vliko pirmininkas V. Sidzikauskas spalio 19 d. dalyvavo Tarpautinės Žmogaus Teisių Lygos posėdyje, kuriame buvo nutarta parašyti raštą Jungtinių Tautų Dekolonizacijos Komisijos pirmininkui ambasadoriui Sori Coulibali ir priminti Lygos jau anksčiau įteiktą memorandumą, raginantį tą komisiją tirti Sovietų Rusijos kolonializmą Pabaltijo valstybėse. (E)

Prie ir taip jau gausios politinės propagandos, Vilniaus televizijos programoj įvestos politikos pamokos. Nuo šiol, iki kitos vasaros, kiekvieną antradienį, 5.30 val. p. p., tai yra, dieniųje pamainoje dirbantiesiems ką tik grįžus iš darbo, pusė valandos televizijos programos bus paskirta toms pamokoms. Pirmą pamoką buvo spalio 6 dieną. Doc. K. Navickas kalbėjo tema — TSKP istorija kaip mokslas. Spalio 12 dieną doc. A. Bunkus aiškino politinės ekonomijos pagrindus.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS XXXIII-SIS TOMAS

Jau Australiją pasiekė Lietuvių Enciklopedijos 33-sis tomas, kurį redagavo Pranas Cepėnas. Ligi Enciklopedijos užbaigos pasirodys dar du ar trys tomai su papildymais. Tuo būdu šis tomas yra vienas iš paskutiniųjų ir netrukus šis milžiniškas darbas bus užbaigtas.

Australija komunistinei Kinijai pereitą savaitę pardavė 500.000 tonų kviečių už 13 milijonų svarų. Šių metų pradžioje raud. Kinija iš Australijos buvo nupirkusi kviečių už 35 mil. svarų.

Pereitą savaitę Portugalijoje buvo parlamento rinkimai, i kurį išrinkta visi 180 valdžioje esamos partijos atstovų. Apie 40 opozicijos statytų kandidatų atsiėmė savo kandidatūras motyvuodami, kad nebuvo rinkimų laisvės.

BALTAI KONCERTUOJA MELBOURNE

Spalio 31 d. Melbourne lietuvių, latvių ir estų chorai turėjo savo trečiąjį dainų koncertą Kew savivaldybės salėje, kur prisirinko virš 400 visų trijų Pabaltijo tautų dainos mėgėjų. Šio koncerto rengėjas buvo Melbourne estų moterų choras, kuriam maloniai talkininkavo visa vietos estų kolonija. Džiugu pabrėžti, kad į šį tikrai įspūdingą koncertą atsilankė ir gražūs skaičiai mūsų tautiečių. Iki šiol tokiose koncertuose dalyvaudavo tik Melbourne lietuvių ir latvių mišrus choras ir estų moterų choras, bet šį kartą programą papildė dar ir vietos estų vyrų choras, kuriam gražiai vadovavo dirigentė latvaitė.

Pirmasis latvių mišrus choras apie 50 galingų balsų melodinei padainavo septynias dainas. Gerai įsiklausius, atrodo, kad Melbourne latvių choras padaręs gražią pažangą, nes nesigirdėjo atskirų balsų vyrovimo, kaip tai buvo dar peritais metais. Jų chorvedis Viktoras Bendrupas. Latviai paliko gerą įspūdį tiek savo dainavimu, tiek ir spalvingais tautiniais rūbais. Charakteringa, kad latvių moterų tautiniuose rūbuose vyrauja didelės spalvingos skaros ir gražiai ornamentuotos didelės sidabrinės sagtytės. Auditorija savo pasitenkinimą išreiškė ilga katučių audra, o Melbourne Dainos Sambūris juos apdovanojo gražia gėlių puokšte.

Netrukus išsiriškioja estų vyrų choras. Jų trys sudainuotos dainos nustebino klausytojus, nes nebuvo tikėtasi iš naujokų tokio brandaus susidainavimo. Su malonumu sekiau latvaitę dirigentę, kuri sugebėjo kontroliuoti dvidešimt keturių vyrų balsus, čia išveddama juos į galingą forte, čia vėl nutildydama juos iki švelnaus pianissimo.

Melbourne Lietuvių Dainos Sambūris savo moterų spalvingais tautiniais rūbais, lyg ornamentais apjuosė visą paauskštinių vartinę ir jo išsiriškiojimas plačioje eilėje, atskleidžiant kiekvieną

nos dainininkės rūpestingai paruoštą tautinį kostiumą, buvo pats įspūdingiausias. Šitoks choro sustojimas yra labai retas choro koncertuose, nes nepaprastai apsunkina dainavimą. Nors ir gerai buvo pasiruošęs mūsų Sambūris šitam koncertui, bet per didelį savimi pasitikėjimą ir nenoras įsidaunuoti prieš koncerto pradžią brangiai atsiėjo, nes reikėjo net tris dainas sugadinti, kol dainininkai pasijuto įsile ir atgavo savo įprastinę formą. Kiek gerai Sambūrio moterų sudainavo "Dainą apie Tilgą", tiek nevykusiai vyrų buvo sudainuota "Plaukia Nemunėlis". Liaudis sako, kad viskas yra gerai, kas gerai baigiasi. Taip ir mūsų Dainos Sambūrio pasirodymo pabaigoje gražiai nuskambėjo Paulausko "Jūreivių Maršas", ką koncerto klausytojai, negailėdami katučių, gražiai įvertino.

Antroje dalyje šio koncerto rengėjos estų moterų. Atrodo, kad ir estės, šiais metais gerokai

sustiprėjusios. Jų naujoji dirigentė Maila TAMRE įtikinančiai išgavo iš jų, ko norėjo. Darniai, harmoningai ir su entuziazmu skambėjo visos jų dainos.

Koncerto paskutinėje dalyje apie 140 mums taip artimų veidų užpildė visus paauskštinius. Lietuviai, latviai ir estai visi buvo pasiruošę viena kalba dainuoti visų trijų tautų liaudies dainas. Net neįtikėtina, kad šis trijų tautų mišinys sugebėtų dainuoti lietuviškai, latviškai ir estiškai. Bet visi kaip vienas, aiškiai ir suprantamai traukė kiekvienos tautos dainų melodijas gražiausiai tarant žodžius. Jungtiniame sąstato sudainuotos dvi latvių, dvi lietuvių ir dvi estų dainos, ir kiekviena iš jų nuskambėjo galingai ir su dideliu entuziazmu. Pabaigoje iškviesti visų chorų dirigentai, kuriems klausytojai ilgai plojo, o šių metų Baltų Dainų Koncerto rengėjai apdovanojo chorvedžius ir chorų administratorius gražiomis gėlių puokštėmis.

Lituanistikos šaltiniai Melbourne

A. KRAUSAS

LIETUVIŲ KULTŪROS FONDO BIBLIOTEKA

Jau 1949 m. įsisteigus LKF Melbourne Skyriui buvo susirūpinta bibliotekos įsteigimu ir pradėta lietuviškas knygas telkti. Tautiečiai nuoširdžiai tą gerą sumanymą rėmė ir mielai aukavo atsivežtas dar iš Vokietijos knygas. LKF Melbourne Skyriaus, vadovaujamo A. Krauso, P. Alekno ir I. Gestarto, paskelbtasis knygų vajas sekmingai pasisekė. 1951 m. vasario 18 d. pradėjo veikti LKF Biblioteka ir jos pirmuoju knygynininku buvo Povilas Alekna. Jis ilgus metus tvarkė ir skaitytojus gerai aptarnavo išduodamas kiekvieną sekmadienį knygas. Biblioteka veikė prie Šv. Jono parapijos mažojoje salėje. Pirmajam knygynininkui P. Aleknei į Sydneį išvykus, biblioteką rūpinosi ir kuo puikiai ją vedė I. Gestartas. Ji veikė gerai ir turėjo nemažą skaitytojų. Tautiečiams įsigijus savus namus Thornbury, į ten buvo perkelta ir LKF Biblioteka. Jos vedėju pakviestas pulk. A. Pridotkas, kuris ją naujai pertvarkė, suskirstė sekcijomis ir užvedė kartoteką. Bibliotekos mecenatas K. Baltokas padirbdino labai puošnią didelę spintą su stiklais ir ją padovanojo LKF Bibliotekai. Thornbury Lietuvių Namus pardavus, biblioteka buvo perkelta

Koncerto dalyviai ir garbės svečiai buvo pakviesti į iškilnių salę vaišėms. Darbščiosios estės labai jau stengėsi aptarnauti dainininkus. Besivaikinant Kew prie miesto burmistro atstovas pasiūlydė jam suteikta progą išgirsti šį koncertą, kokio, jo žodžiais, australai nesugebės niekada surengti, nes jie neturį savo liaudies meno, neturį nuosavų kultūrinių vertybių ir galį tik imti pavyzdį iš ateivių, kurie atstovauja senas, kultūringas tautas. Jis išreiškė savo pasitenkinimą, kad naujieji ateiviai neužmiršta savo praeities, savo kalbos ir savo gražių papročių, tradicijų ir meno vertybių. Kiekvienos Baltų tautos atstovas savo kalboje išreiškė džiaugsmą, kad per tokias Dainų šventes arčiau suartėjame, geriau vieni kitus suprantame.

Ir vėl tapo užverstas gražus ir kultūringas Melbourne lietuvių, latvių ir estų bendradarbiavimo puslapis. Melb. Lietuvių Dainos Sambūrio vardu nuoširdžiai dėkoju Melbourne lietuviams — dainos mėgėjams už tokį skaitlingą atsilankymą į šį koncertą.

ELBE

Giliai sujaudinti netikėtos

Dr. VLADO IVINSKIO

mirties, jo žmoną, p-nią Juliją Ivinskienę nuoširdžiai užjaučia

Viktorijos Lietuviai Gydytojai

A. A.

Dr. VLADUI IVINSKIUI

mirus, jo žmoną Juliją, dukteris Danutę ir Nemirą, o taip pat ir artimuosius giliai užjaučia

Labučių, Andriūškų ir Sipavičių šeimos iš Canberros

Mirus

Dr. VLADUI IVINSKIUI,

skausmo ir liūdesio valandoje giliai užjaučiame žmoną, dukras ir jų šeimas.

Donielių šeima
D. ir J. Karpavičiai

DR. VLADUI IVINSKIUI

mirus, jo žmoną, dukras ir jų šeimas užjaučiame.

Vida ir Algis Kabailai

A. A.

Dr. VLADUI IVINSKIUI

mirus, jo žmoną Juliją, dukras Danutę ir Nemirą su šeimos nuoširdžiai liūdesio valandoje užjaučiame

V. ir A. Jablonskiai

A. A.

N. CHODECKIENEI

mirus, mielus T. ir V. Simniškius nuoširdžiai užjaučia

J. Ivinskienė ir šeima

LAISKAS REDAKCIJAI

Talkon moterims!

Jau kiek laiko, kaip Sydnejaus po namus, kokius organizuoja mūs. Soc. Globos Moterų Draugija organizuoja lėšas senelių namams. Ši bėsa jau seniai turi ir pilnai jais draugija pirmoji suprato reikala naudojasi.

Tokių namų aktualumas kaskart vis didėja. Jeigu prieš 20 metų apie tokius namus niekas net ir negalvojo, tai dabar jų idėja yra pilnai pribrendusi. Mes kaskart vis einame senyn, ne jaunyn. Juk ir laiko pasyviai tikėdamiesi, kad mūsų tarpe vis didėja pavienių viską atliks moterų. Panašaus ti-

katos, pagalbos reikalingų skaičius kuriems tokie namai būtų jau seniai reikalingi.

Kai kam kyla mintis, kam gi iš viso tokie namai reikalingi. Juk mes beveik visi turime nuosavus namus. Nuosavi namai gerai, kai esi sveikas ir stiprus, bet nustojęs sveikatos, vienišoje senatvėje nuosavi namai darosi sunkiai beprižiūrimi. Kaip dažnai skaitome ar girdime, kad vienoj ar kitoj vietoj tai duonininkas, tai pienininkas radęs jau seniai negyva pilietį. Ar mes to norėtume sulaukti?

Kaip iš spaudos žinome, už kiekvieną paaukotą svarą valdžia tam tikslu prideda dar du ar tris. Prie du aprūpina žeme. Valdžia šį reikalą remia ir supranta; belieka tik truputį geros valios ir iniciatyvos iš mūsų pusės. Kaip mes tokius namus tvarkysime, priklausys nuo mūsų pačių.

Lėšų telkimui galima surasti daug būdų. Kai kas kelia mintį, kad norėtų paaukoti daugiau pinigų, bet norėtų reikalui esant užsigarantuoti juose ir sau vietą. Dar kiti mano, kad tokie namai tarnautų ir kaip poilsio namai, kad čia būtų galima praleisti savaitgalius, atostogas ir panašiai, kad tokiuose namuose rastųsi vietos ir mūsų jaunimui, vasaros stovykloms ir t. t. Kad lėšų telkimas būtų sėkmingesnis, reikia kuo greičiau išeiti į visuomenę su konkrečiu planu. Atsiradus konkrečioms pasiūlymams atsirastų ir žmonių, kurie panorės investuoti dalį savo santaupų, kad užsitikrinus kartais gal ir sunkios senatvės dienas.

Mes vyrai nepalikim vienus mo-

A. A. Dr. VLADAS IVINSKIS

Lapkričio 2 d., ankstyvą Vėlinių rytmetį, Sydney Prince Alfred ligoninėje iš gyvųjų išsiskyrė Dr. Vladas Ivinskis, sulaukęs vos 56 metų amžiaus.

Nors velionis Vladas tik retkarčiais kaip meteoras kartas nuo karto pasirodydavo Sydnejaus lietuvių tarpe, nes beveik visą laiką kaip gydytojas praleido Australijos Naujojoje Gvinėjoje, kur šalia praktikuojančio gydytojo ėjo ir aukštas pareigas Sveikatos Departamente, vis tik jo atostoginiai apsilankymai būdavo aiškiai juntami Sydnejaus lietuvių tarpe. Dr. Vladas tikėjosi ne-

terų šitime užsimojime. Kartu eidami atliksime šitą uždavinį greičiau ir gal net geriau. Tad — talkon moterims!

Matas Gaillus

trukus išsitarauti pensiją ir galutinai įsikūręs Sydnejuje, kur visą laiką gyveno jo šeima, visas jėgas skirti lietuviškiems reikams. Gaila, jo viltys nepasitvirtino. Jau sunkiai sergantis kepenimis ligonį lėktuvu spalio 17 d. pagabeno į Sydney ir pavedė prof. Blackburn priežiūrai. Atrodė, kad galės pasveikti, nes ėmė sparčiai taisyti, bet netikėta mirtis buvo visiems staigmena.

A. A. Dr. Vladas yra ryški atžala pagarsėjusių žemaičių Ivinskių, kurių giminės šaknys siekia dar S. Daukanto mokytoją Lauryną Ivinskį. Gimė Vladas gausioje šeimoje 1909 m. rugpjūčio 22 d. Kaušėnų kaime, Plungės valsčiuje. 1939 m. Vytauto Didžiojo universitete baigė medicinos fakultetą ir kaip gydytojas dirbo Klaipėdos Raud. Kryžiaus ligoninėje, o vėliau atidarė savo gas.

V.K.

privačią praktiką Rietave. Antrą kartą užplūstant bolševikams jis pasitraukė į vakarus ir kaip gydytojas ėjo įvairias pareigas Vokietijoje prieš ir po kapituliacijos. Įsisteigus Pinneberge prie Hamburgo Pabaltiečių universitetui, Dr. Vladas Ivinskis pakviestas dėstytoju ir anatomijos katedros vedėju. Emigracijai prasidėjus jis buvo pakviestas vyriausiu gydytoju Fallenhostelio pereinamojo stovykloje.

1949 m. atvyko su šeima į Australiją ir apsigyveno Sydney mieste. Vos pabaigęs darbo sutartį tuoj stėjo į Tropikinės Medicinos kursų, suorganizuotus prie Sydney universiteto ir juos baigęs paskiriamas gydytoju į Naująją Gvinėją, kur išbuvo iki savo fatališkos ligos.

Kas arčiau pažino velionį Vladą, tas įsitikino, kad Dr. Vladas buvo reto gerumo ir nuoširdumo asmenybė. Jis buvo nepaprastai atsidavęs ir pasiaukojantis ir kaip gydytojas, ir kaip žmogus ir veiklus bei veržlus kaip mokslininkas. Savo veržlumu ir temperamentu gal jis buvo arčiausiai panašus į savo brolį prof. Zenoną Ivinskį, kuris šiuo metu dėsto Bonnos universitete Vokietijoje. Iš gausios šešių vaikų šeimos (keturi berniukai ir dvi mergaitės) jų keturi baigė aukštuosius mokslus ir gyvena Vakaruose. Amerikoje paliko ir Vlado senutė motina.

Nuolat kupinas jūmoro a.a. Dr. Vladas net ir sunkiausiose valandose istengdavo šypsotis. Pats būdamas visada atviras tiesiai niekad nevengė ir kitam tiesiai teisybę sakyti. Bet ypač pabrėžtinas velionies nuoširdumas ir nepalaiziamas optimizmas, kas įgalino jį kiekviename žmogui įžiūrėti sau artimą draugą, bičiulį, brolį.

Gaila netekus tokios kilnios ir plačiašakės asmenybės, iš kurios dar buvo galima labai daug tikėtis, nes tiek amžiumi, tiek ir pasirodymu jis buvo pačiame pajėgioje šeimoje 1909 m. rugpjūčio 22 d. Kaušėnų kaime, Plungės valsčiuje. 1939 m. Vytauto Didžiojo universitete baigė medicinos fakultetą ir kaip gydytojas dirbo Klaipėdos Raud. Kryžiaus ligoninėje, o vėliau atidarė savo gas.

STUDENTŲ ŽODIS

Redaguoja Andrius Garolis, 11 Mount Lewis Ave., Punchbowl, N.S.W.

SPECIALIAI "STUDENTŲ ŽODŽIUI"

APIE AKLUMĄ IR LA DOLCE VITA

Algimantas Laisvėnas, Chicago, U.S.A.

Kolegos A.V. Skirkos straipsnis 1965 m. rugpjūčio 9 d. "Mūsų Pastogės" Studentų Žodžio skyriuje pavadintas "Ar mes akli?" Kelis kartus straipsnį perskaičius man norisi pasakyti tiems, kurie galvoja panašiai kaip kad autorius — jūs nesate akli, bet tuo pačiu nebūtų galima pasakyti, kad toli matytumėte... Kitaip sakant, akiratis gana siauras. Atvirai kalbant, studentijai akiratis yra persiauras.

Galima sutikti, kad mūsų vyresnieji dažnai nesupranta jaunųjų, kad perdažnai verkšlėna, bet iš kitos pusės ar jaunesnieji supranta vyresnius? Ar jie į vyresniųjų verkšlenimus neat-sako verkšlenimu — kodėl jie mūsų nesupranta ir nepalieka ramybės vietoj atsakius konkrečiais ir rimtais dėmesio patraukiančiais darbais. Nemanykite, kad vyresnieji neturi tam tikro pagrindo priekaištauti savo jaunesnei kartai. Štai, kad ir studentija, kuri intelektualiai turėtų būti pajėgiausia ir daugiausiai žadanti lietuviškos ateities pamaina Australijoje. Paimkime bet kurių metų "Studentų Žodžio" komplektą ir panagrinėkime studentijos veiklą. Pamatysime, kad mūsų studentija Australijoje daugiausiai laiko praleidžia organizuodama įvairiausius pasilinksminimus juose dalyvaudama ir galiausiai juos pasigardžiuojant aprašydama.

Imkime, pavyzdžiui, numerį, kur rašo kol. Skirka. Ten pamini 4-5 pasiūlymai — balu-kai, į kuriuos, kiek galima spres-ti iš aprašymų, įdėta daug darbo ir energijos. O kad patį dalį tos energijos, kuri sunaudojama ruošiant ir dalyvaujant pasilinksminimuose, panaudojus rimtesniems darbams. Gal tuomet vyresnieji taip nepriekaištautų!

Šitos kelios pastabos jokiū būdu nereiškia, kad čia pasisa-koma prie šokių ar kitokių pasilinksminimų, vienok iš tikrųjų pasigendama svaresnės intelektualinės veiklos. Iš studentijos visai su pagrindu lauktina daug daugiau, negu to, kuone nuolatinio atsipalaidavimo pasilinksminimuose. Kur pasidėjo tas tariamai charakteringas studentijai racionalumas, minties įtampa, drąsumas ir originalu-mas? Jei vyresniųjų jaunimui siūlomos lietuviškos išraiškos ar veiklos formos yra nepriimtinos ar pasenusios, tai imkime ir su-kurkime naujas formas ir nau-jus būdus, atitinkančius šiem laikams ir studentijos protavimo lygiui. Bet vieną kartą ir galu-tinai turime suprasti, kad nuo-latinis verkšlenimas ir savęs teisinimas argumentu, jog vyres-nieji mūsų nesupranta, kaip tik ir išryškina mūsų pačių intelek-tualinį lėkumą ir veiklos ne-originalumą bei skurdumą, jei po viso to per metų eilę vis dar neįstengiama sukurti ryškesnio ir reikšmingesnio jaunų lietuvių bruožo, veido ar veiklos.

Kolegos Skirkos pareiškimas "Mes mylime Lietuvą iš tolo, nes iš arti jos nematėm. Tad ar reikia stebėtis, kad ir mūsų meilė pasireiškia kitomis formomis?" skamba kiek neįtikinan-čiai. Ne dėl to, kad Lietuvos ne-mačiusiems jos meilės formos yra kitokios. Tas lengvai su-

pranta. Abejonė kyla dėl to, kad naujų kitiškių meilės pasi-reiškimo formų beveik nematy-ti. Neišvardina jų nei straipsnio autorius, pasitenkindamas tik žodiniu abstrakčiu argumentu "mūsų meilė pasireiškia kitomis formomis". Čia norėtųsi konkre-čiai paklausti — kokios gi tos kitiškos formos? Jei jos egzis-tuoja ir yra praktikuojamos, ne-turėtų būti sunku jas išvardinti ir duoti pavyzdžių. Tuomet mes galėtume tas formas pana-grinėti ir įvertinti. O gal kartais mes save ir kitus kad ir nesą-moningai apgaudinėjame? Reikia turėti drąsos pasižūrėti į save užuot amžinai ieškojus kaltininkų už savo asmens ribų — ki-tuose ir aplinkoje.

Mane stebina, kad mūsų stu-dentijoje gana dažnai pasireiš-kia panašūs galvojimas kaip iš-reikšta sekančioje kol. Skirkos citatoje: "Mes gerai ir patogiai gyvename. Sako, sotus alkanu neužjaučia. Mums sunku vaiz-duotis badą patiems persisoti-nus, sunku suprasti vergiją pa-tiems nevergavusi! Lietuvos liki-mą žinome iš istorijos".

Šioje citatoje iškla: intelektua-linis tingumas ar nerangumas, nesugebėjimas protiniai (be as-meniškos juslinės patirties) su-prasti visuotinių bendražmonių reiškinį, kaip badas, vergi-ja (politinė, socialinė, intelek-tualinė nelaisvė) ir stoka visuo-meninio jausmo — atsakingumo. Kaip kol. Skirka sako mums "sunku" suprasti, tam tikrus reiškinius, vykstančius ne mūsų panosėje, gaunasi implikacija, kad vis dėl to tai yra įmanoma. Visas nemalonumas atrodo, glū-di ten, kad toks supratimas pa-reikalautų tam tikro proto ino proceso — pastangų. Bet ar gi tai nėra kasdieninė studento du-na? Nejaugi universitetuose mū-sų studentija nesuduria su "sunkiais" dalykais? Jei įsten-giama baigti studijas, atrodo, turėtų pakakti proto ino pajė-gumo suprasti ir Lietuvos dabar-tinę padėtį. Mūsų tėvynės pa-dėtis nėra koks nors antikinis unikumas, kuriam suprasti trū-kų medžiagos ir reiktų specia-laus pasiruošimo. Tragedija į-vyko ne prieš 2.500 metų, bet tik prieš 25 metus ir jinai dar tebetrunka. Nors stalininis tero-ras pasibaigė, tautinė, intelektua-linė ir religinė priespauda vis tebevyksta. Tad ar nekeista, kad ta savo žmonių priespauda, anot kol. Skirkos, "dažnai mu-myse nieko kito nesužadina, kaip pasyvų jautrumą", nors jis pats sako, kad "kraujas tirštes-nis už vandenį". Tad čia ir yra egoistiškas trumparegiškumas, iš čia kyla vyresniųjų nusiskundi-mai, jei studentija lietuvių tau-tos pavergimo akivaizdoje teįstengia pasakyti — "taip, taip žmonės kenčia, žiauru..." ir nu-skuba į sekančią pasilinksminimą.

Tiesia, reikia pasakyti, kad pas-mus trūksta dar sistemingos, ob-jektvios ir detališkos informa-cijos apie šiandieninį gyvenimą

Lietuvoje, dar labai dažnai kar-tojama, kas įvyko senokai anks-čiau, tas žinoma nepadaeda jauniems studentams priartėti prie Lietuvos reikalų. Vienok, paro-džius trupučiuką pastangų ir no-ro galima prieiti net ir per savo vietinius universitetus prie rimtų ir įdomių šaltinių. Įdomu, kiek studentų Australijoje skaito mū-sų jaunųjų akademikų leidžia-mą "Lituanus" žurnalą, kiek yra skaitę neseniai pasirodžiusią Dr. V. Vardžio redaguotą "Lituanie Under the Soviets" ar ne tiesio-giniai Lietuvą liečiančią Czeslow Milosz "The Captive Mind" ar Džilas "The New Class"? Visi turėtų perskaityti 1965 m. Nr. 8 "Laiškai Lietuviams", kur vi-sas numeris skirtas Lietuvos jaunimo padėčiai pavaizduoti ir kur medžiaga imta pažodžiui iš tarybinių šaltinių. Perskaičius čia minėtą medžiagą ir dar prie-do pasistengus susitikti ir pasi-kalbėti su neseniai iš Lietuvos atvykusiu žmogum ne vienam studentui atsivertų akys ir "su-tirštėtų" kraujas. Gal tuomet vietoj pasyvaus jautrumo atsi-rastų gilesnis supratimas ir pras-mingesnė gyvenimo forma.

Lietuviai akademikai Australijoje

KO JIEMS TRŪKSTA?

(L. KARVELIO PRANEŠIMAS SYDNEY LIET. FILISTERIŲ BŪRELIO SURENGTAME FORUME LAPKRIČIO 6 D.)

AKADEMIKO SAMPRATA

Pirmiausia, kaip suprantame žodį "akademikas". Šnekamoje kalboje jis turi dvi prasmes:

- 1) akademikas — narys orga-nizuotos mokslininkų draugijos mokslo darbui plėsti, ir
- 2) akademikas — aukštosios mokyklos auklėtinis ar jos absol-ventas (angl. undergraduate ir graduate).

Šiandien mes kalbėsime apie antrosios prasmės akademikus, t. y. apie lietuvius, einančius ar iš-ėjusius aukštųjų mokslų Australijos universitetuose ar to pat lygio aukštojo mokslo įstaigose.

Aš paliesiu to labiausiai pasi-reiškusių trūkumus mūsų jau-nuose akademikuose. Vienas — bendrinio pobūdžio, antras — grynai lietuviškas, būdingas sa-vai aplinkai.

AKADEMINĖS DVASIOS TRŪKUMAS

Kas yra toji "akademine dvasia", kurios pasigendu mūsų aka-demikuose; kuo ji pasireiškia ir kokie jos privalumai?

Trumpai, tai būtų visa, kas aukštąjį mokslą einantį asmenį iškelia į inteligentijos elitą; tai ne vien aukštos kvalifikacijos spe-cialybės įsigijimas, bet intelektua-linės asmenybės sukurimas. Tokia akademine dvasia paruošia stu-dentą ir įgalina jį, išėjus pasi-rinktus mokslus, ne tik pačiam galvoti, bet tuo galvojimu pavei-

kti kitus žmones, versti juos gal-voti.

"Sacerdotium, imperium, stu-dium" — tai trys veiksniai (trys dorybės, kaip anksčiau buvo sa-koma), kuriais nuo ankstybųjų viduramžių rėmėsi Europos kul-tūrinis ir visuomeninis gyveni-mas. Pirmuoju rūpinosi bažnyčia ir dvasininkija, antruoju — pa-saulinė valdžia ir politikai, tre-čiuoju — universitetai ir mokslo žmonės. Šiam trečiajam visada būdavo teikiama ypatinga reikš-mė ir pranašumas prieš kitus veiksnius.

Buvo ir yra pripažįstama, kad mokslas tai pagrindinis variklis, stumias žmoniją tiek techninio, tiek kultūrinio progreso keliu. Mokslo židiniai — universitetai visais laikais ruošė ir teikė in-tektualinės medžiagos visoms žmonijos gyvenimo atsakoms.

Senųjų viduramžių universite-tų (taip vad. studium generale) charakteringa žymė — lavinti daugiau grynąjį intelektą ir darb-štumą, pritaikomąją pusę nustu-miant į antrąją vietą.

Moderniųjų laikų universitetai vis daugiau ir daugiau siekia stu-dentuose išugdyti tai, ką angliai vadina "university spirit". Tai suprantama, kai greta profesinio lavinimo, keliamas mokslinis inte-resas ir estetiškas pajautimas, kai siekiama mokslo ir tyrimo vie-ningumo, kai išvystomas savaran-kiškas galvojimas ir betarpiškas moksliškas tyrimas, mokoma ver-tinti mokslininką daugiau, negu profesinį pasiruošimą. Todėl gre-ta profesinio treningo, teikiamos sąlygos vispusiškai intelekto pa-žangai, kuri pakelia toną ir lygį pažinimo srity. Taip paruoštą as-menį interesuoja ne tik pasirink-toji specialybė, bet menas, lite-

ratūra, politika, jis seka pasiekti-mus bet kurioj kultūros šakoj. Toks asmuo reguliariai lanko te-atrus, muzejus, parodas, paskai-tas, koncertus. Kas svarbiausia, jis daug daug skaito.

"University spirit" — akade-minė dvasia, išugdo asmenybę, turinčią aiškias pažiūras į in-tektualines dilemas. Tai asmuo, su tvirta pasaulėžiūra, kurią jis moka apginti; jis supranta, kodėl yra pasirinkęs vienokią ar kito-kią gyvenimo prasmę ir buities filosofiją. Tuo pat metu toks as-muo yra puikus savo srities spe-cialistas.

Visi modernieji universitetai

Nenoromis palyginimui prade-

didžiuojasi gali suteikti tokios akademinės dvasios auklėti-niams, bet mes nelabai tai paste-bime Australijoje. Tas trūkumas gana ryškus lietuviškam akade-miniam jaunime. Jie tampa gerais specialistais, bet jiems trūksta to intelektualinio subrendimo, kuris juos išskirtų iš aplinkumos, kaip a k a d e m i k u s .

Yra tačiau gražių pavyzdžių, iš kurių galima spresti, kad ne visus juos akademine dvasia yra aplenkusi.

LIETUVIŠKOJO AKTYVUMO STOKA
Šiandien visų mūsų akys kryps-ta į jaunąją inteligentiją, kaip o

REDAKTORIAUS ŽODIS

"Studentų Žodis" yra Australi-jos lietuvių studentų tribūna, kur gali pareikšti savo nuomones, mintis, norus; čia yra galimybės pasidalinti žiniomis, patiekti dė-mesio vertus darbus ir panašiai. Žinoma, neužmirėtas ir "pletkų kampelis", kur galima su sąmo-jum per dantį patraukti kiekvie-ną, kuris tik išdrįsta pasirodyti "kitoks ar kitokia".

"Studentų Žodis" bus skaito-mas tik tada, kai bus skelbiami dėmesio verti rašiniai ir žinios, liečiančios daugumą skaitytojų. Vienintelis būdas tam atsiekti tai visiems aktyviai prisidėti prie darbo. Jeigu pats vienas redak-torius užpildys visą "Studentų Žodį", tikrai daug skaitytojų ne-patrauks.

Aš kviečiu visus, kurie skaito "Studentų Žodį" ir nori jo vertin-go turinio, nepagailėti keliolikos minučių laiko, trupučio darbo, pašto ženkle ir prisiųsti tai, ko jie norėtų matyti "Studentų Žo-dyje". Nebūtina tai turėtų būti didelis kūrinys: vertingas yra net ir mažiausias pasisakymas.

Iš anksto dėkodamas

Andrius Garolis

"Studentų Žodžio" Redaktorius

A. L. Studentų saskrydis Sydnejuje

Studentų suvažiavimo programa suderinta su Jaunimo Kongreso programa taip, kad tuo pačiu metu nesutaps du ar keli parengimai. ALSS suvažiavimo programa numatoma tokia:

Sausio 2 d. Sekmadienis. Po pietų vyksta registracija Lidcombe Liet. Klubo patalpose 39 Church St., Lidcombe.

Sausio 3 d. Pirmadienis. Iš ryto pamaldos ir po to ALSS suva-žiavimo atidarymas. Toliau bendri pietūs su Jaunimo kongresu ir po to išvyka į skautų stovyklą. Studentų Registracijos užbaiga.

Sausio 4 d. Antradienis. Studentų valdybų posėdis ir valdybų pietūs. Visuotinis susirinkimas ir vakare Jaunimo Kongreso ruošia-mas tautinių šokių spektaklis.

Sausio 5 d. Trečiadienis. Jaunimo Kongresas ruošia "Atsakykite mums" diskusijas. Po pietų sporto varžybos ir vakare "Harbor Cruise".

Sausio 6 d. Ketvirtadienis. Iš ryto jaunimo referatai bendrai su jaunimo Kongresu, vėliau išvyka apžiūrėti statomų Sydney operos rūmų ir kitų dėmesio vertų vietų. Vakare studentų vakarienė.

Sausio 7 d. Penktadienis. Iš ryto Jaunimo Kongresas rengia tarpžinybinį susirinkimą. Vėliau studentų iškyla į pajūrį. Vakare Jaunimo Kongresas rengia jaunimo koncertą.

Sausio 8 d. Šeštadienis. Laisva diena. Vakare Jaunimo Kongre-sas rengia bendrą uždarymo balį.

Priedo numatomi įprasti privatūs pobūviai.

Suvažiavimo mokestis £4.0.0. Visi studentai prašomi registruotis savo skyriuose kuo anksčiau, kad palengvintų apgyvendinimo ir ki-tus reikalus. Sąrašai turi būti prisiųsti į Sydnejų iki gruodžio 1 die-nos.

Sydnejaus studentai prašomi registruotis pas kol. J. Kolakaus-kaite 32 Cornwall Rd., Auburn, N.S.W. tel. 649 9379. Taip pat ir kitų miestu studentai turėtų išidėmėti šį adresą ir telefoną, kad reikalui esant žinotų kur kreiptis.

Vytautas Mačernis

APIE ROJŲ

Vargo žmonės geidžia didžio turto, Geidžia spindesio ir prabangos, Apie rojų, žemėje sukurta, Nepamiršta pasakos senos:

Mūsų protėviai gyveno rojų, Mūsų ainiai vėl jame gyvens. Vien tik mes čia žemėj prakeiktojų Turim vyst kaip gėlės be vandens. —

Ir svajonių paukštis išsitiesia Dideliais fantazijos sparnais Per tą platų vargo vandenyną

Skrist į šalį išsvajotą, šviesią, Kol ji audros smūgiais įžuliais Bangose tikrovės paskandina.

LIETUVIS LEKTORIUS UNIVERSITETE

Sydnejiškis inž. R. Zakarevi-čius neseniai pakviestas dėstyti N.S.W. Universitete Kensingtone. Baigęs universitetą aukščiausiais pažymiais jis prieš kiek laiko įsi-gijo inžinerijos magistro laipsnį ir po kieto ir ilgo darbo neseniai universitetui įteikė savo diserta-ciją daktaro laipsniui gauti, kurį tikisi įsigyti už kelių mėnesių.

METMENYS Nr. 9

Amerikoj jau išėjo 9-vinti "Met-menys", banda, pagal jau nusi-stovėjusią "Metmenų" tradiciją, rasti atsakymų į kontroversinius, mus visus, o ypatingai jaunąją kartą liečiančius klausimus. 9-ta-sis patiekia eilę individualių atsa-kymų į sekančius: Kokia buvo Nepriklausomoji Lietuva? Ko ver-tas tikėjimas Vakarais? Kodėl jaunimui taip plikai atrodo mū-sų egzilinė spauda?

Kaina Amerikoj: 1.50 dol.

Australijoj gaunamas per pla-tintojus.

J.J.

į tiesioginius vyresniosios kartos pavaduotojus. Turime gerą būrį aukštąjį mokslą išėjusio jaunimo, savystoviai gyvenančių ir gerai užsirekomendavusių. Su džiaugs-mu stebime, kad asimiliacija juos labai nepastebimai palietė ir jie išliko gerais lietuviams. Bet kai lietuviškam darbui žvalgoms pa-vaduotojų — jų nerandame. Tik vienas kitas iš jaunosios kartos jungiasi į vyresniųjų dirbamą darbą.

PADEKA

Buvusiai "Studentų Žodžio" redaktorei Gražinai Reisgytei stu-dentų vardu dėkojame už įdėtą darbą ir parodytas pastangas. Taip pat linkime naujam "Studentų Žodžio" redaktoriui Andriui Garoliui sėkmingai tęsti darbą.

ALSS Centrinė Valdyba

dame mintimis ieškoti praeities pavyzdžių.

Dėl nelaimingai susidėjusių is-torinių sąlygų, mūsų augėseny-s luomas, atseit, šviesuomenė, atitrūko nuo savo tautos. Mūsų tautai ilgai teko klaidžioti tamsy-galbe, iki savo potencialių jėgų pa-galba ji išsiugdė naują šviesuo-menę, išėjusią iš pagrindinio tau-tos kamieno — valstiečių. Tai buvo ilgas ir sunkus kelias, bet davęs gražiausių vaisių, kuriais ypač džiaugėmės, kaip 1918 m. buvo atstatyta Lietuvos nepri-klausomybė. Naujieji šviesuome-nės atstovai savo tautos neapyv-lė.

(Nubolta į psl. 4)

ISVARGUSIŲ STUDENTŲ DĖMESIUI

Gruodžio 5 d. ALSS Sydnejaus Skyriaus Valdyba ruošia "egza-minų prakaito nuplovimą" jūroje. Vieta — Garry Beach. Smulkiau painformuosime vėliau.

Sydnejaus Skyriaus Valdyba

Redaguoja: Antanas Laukaitis
Cheltenham Rd., Croydon, N.S.W. Tel.: UJ 4898

VISIEMS SPORTO KLUBAMS

Iš Adelaidės Liet. Sporto Kl. longo "Vytis", Adelaidės "Vytis" "Vyties" V-bos gautas laiškas, kur iškeliamas mntis pasiūti į Š. Ameriką Australijos *Lietuvaičių* krepšinio rinktinę varžybiniam vizitui.

Taip pat iškeliamas mintis sudaryti jaunių (merg. ir bern) krepšinio rinktinę ir leisti jiems sužaisti prieš senj. rinktinės Sporto šv. metu. (Šios varžybos turėtų užimti iki šiol praktikuojamų Australijos lietuvių rnktnės — viet. australų komandos varžybų vietą). Prašom žiuros klausymus apsvaryti, nes jie bus iškelti per XVI Sporto šventę įvykstančiame Sp. Kl. atstovų suvažiavime.

Taip pat primenam, kad jau baigiasi laikas užsiregstruoti į XVI Sporto šventės varžybas. Iki šiol tėra užsiregistravęs Gee-

longo "Vytis", Adelaidės "Vytis" ir Melbourne "Varpas".
ALSKS Valdyba

"Kovas" dėkoja

PADEKA

Valdyba — vyrų tinklinio komandai.

Vincui Stanevičiui, paaukojusiam £25 jaunių sportininkų kelionės išlaidoms į šiu metų Sporto šventę Geelonge padengti, Sydnejaus Lietuvių Sporto Klubas "Kovas" jam nuoširdžiai dėkoja.

"Žvakučių Vakarą" proga Cabramattos Apylinkės Valdyba paaukojo ir įteikė taures "Kovo" moterų krepšinio komandos žaidėjoms, o Bankstowno Apylinkės

Prie "Žvakučių Vakarą" rengimo prisidėjusiems asmenims: p-iai M. Bernotienei, p-iai Paškauskai, p. A. Andrejūnui sen., p.p. V. Stankevičiui ir mūsų artistams P. A. Plūkei, p-lei Vidai Griškaitytei ir p-lei Jutai Kolauskaitėi Sydnejaus Lietuvių Sporto Klubas "Kovas" reiškia nuoširdų ačiū.

KELIONIŲ IŠPŪDŽIAI

Namo, namo...

JUOZAS DONELA

Iš Neapolio namo grįžtu italų laivu "Galileo Galilei". Laivas naujas, didelis ir greitas.

Prieš tai keliavęs anglų laivu "Orania" ir olandų "Statendam" gal esu kiek išlepinatas. Nuo pat įsėdimo tvarka ne tokia jau gera, ir rūpestiga, kaip anuose laivuose. Kelivai daugumoje italai emigrantai, tai gal dėl to per daug neperis-tenginama. Šiaip negalima skųstis nieku ypatingu. Kelionė jūra man labai patinka, ir kada vėl teks iškelti, tai tik laivu! Kartais girdi nusiskundimų, kad laive nuobodu ir nėra ką veikti. Man to laiko vis permaža kad ir nieko neveikt.

Be manęs šį kartą lietuvių laive nesigirdi nė vieno.

Pusdieniu buvom sustoję Sicilijos uoste Messinoje. Priėmėm dar keletą emigrantų į Australiją ir čia buvo paskutinė proga prisipirkti itališkų suvenyrų, jeigu kas dar nebuvo išleidęs visų pinigų.

Sekantis sustojimas jau Afrikos kontinente — Port Saide. Iš čia, kelios dešimtys keleivų, palikę laivą sėdom į autobusus ir per dykumą nėrėm į Kairo. Pakeliui tik keletas varginių arabų kaimelių. Žemė dirbama jaučiais ir karvėmis. Kairą pasiekėm sutemus. Tai didmiestis su 4 mil. gyventojų.

Apsinakvojome gerame "Nile" viešbutyje prie pat Nilo upės. Naktį miestas atrodo tikrai žavėtinai. Daugumas bendrakaielių išvažiavę ir naktinius klubus pasižiūrėti afrikietiški šokių. Aš turėjau iš ankstesnės kelionės iš New Yorko į Angliją pažįstamą egiptietį, su kuriuo, kiek leido laikas, apžiūrėjom Kairą. Anksti rytą pakilę važiuojam prie piramidžių. Trys piramidės yra visai netoli miesto. Privaziavus tuoj apspinta arabai su kupranugariais. Daugelis bando jais joti ir svarbiausia fotografuoti.

Į Cheopso piramidę lipom į patį viršų, kur ankščiau buvo faraono ir jo žmonos mūnijos. Jos dabar muziejuje. Lipimas gana sunkus, vietomis tegali tik dvilinkas eiti. Kvapas taip pat nekoks. Šalia piramidžių yra Sfinksas. Viskas virš keturių tūkstančių metų senumo ir laiko gerokai apgraužta. Nemaloni aplinkuma ir įkyrūs arabai kažkaip nukreipia dėmesį nuo šių senosios civilizacijos paminklų.

Laiko turėjom nedaug, nes po pietų turėjom pasivyti laivą kitame Sueso kanalo gale. Perbėgom dalį Kairo muziejaus. Lankant musulmonų mečetę batų nusiauti nereikėjo, tik tiesiog ant batų užmauna brezentinės šlepetes. Mečetė labai puošni, statyta karaliaus Faruko tėvo. Daug solidaus aukso papuošalų. Viduje kabo didžiausias pasaulyje kristalo kandeliabras. Mečetė ant kalniuko, ir nuo čia matosi visas Kairo.

Paskutinis sustojimas bazare. Čia, arabų turgavietėje, parduodama viskas — maistas, vaisiai, rūbai, suvenyrai r t. t. Autobusą ir mūsų pačius nuo taip įkyrių arabų pardavėjų saugojo mūsų vadovai ir keletas policininkų. Pats rajonas labai vargingas: namai pusiau apgriuve, gatvės nešvarios. Kairo — labai didelių kontrastų miestas: kairurie kvartalai labai puošnūs, bet kiti nepaprastai skurdūs. Mieste vyksta sparti statyba: statomi nauji viešbučiai, įstaigos ir gražūs daugiaaukščiai pastatai šio miesto gyventojams. Vienas tokių

naujų butų priemiestis pavadintas Nasserio vardu. Buvę karališki rūmai nusavinti ir paversti muziejumi. Kairas turi keturis universitetus, iš jų vienas religinis. Naktį gatvėse daug kareivių, ginkluotų net įgenvais kulkosvaidžiais. Nors mieste nemaža turbanuotų arabų, bet dauguma vilki europietiška. Plaukuotų "bytnikų" neteko pastebėti.

Kelionė iš Kairo į Sueso uostą truko dvi valandas. Aplink ir vėl dykumos. Iš viso Egiptė tėra tik 7 su puse procento dirbamos žemės. Užbaigus Aswan užtvanką irigacija įgalins naudoti didelius plotus dykumos. Žemė būtų pakenčiama, tik trūksta vandens.

Sueso turėjom laukti savo laivo apie porą valandų. Čia laukė daug keleivų ir iš kito — graikų laivo, kuris turėjo atplaukti beveik tuo pačiu metu, kaip ir mūsų. Besisiekėtuodamas su anais keleiviais svo neprაžлоpsjau savojo "Galileo". Su didžiausiu alasu arabai mane nešė nunešė į jau tostantį nuo kranto laivelį. Viskas baigėsi laimingai.

Plaukiam Raudonąja Jūra. Ryto metą jau būsim Adene ir dar neaišku, ar galėsime išlipti į krantą vien tik dėl mieste nuolatinių neramumų. Gi sekantis sustojimas jau bus tik Vak. Australijoje — Fremantle.

Oras maloniai šiltas. Maudomės, valgom ir džiaugiamės gyvenimu. Saulė besikaitinanti ir bėstebint pro šalį prasielkančias salikes staiga prisiminiau, kad beveik prieš 18 metų (1947 m. lapkričio 10-12 d.d.) tuo pačiu keliu plaukėme pirmas dypukų transportas į Australiją. Buvom virš 400 lietuvių; kiti latviai ir estai. Tikriausiai ir anuomet stebėjau tas pačias salikes. Tada oras atrodė beveik karštas, laivas nebuvo vėsinamas ir neturėjo baro su šaltu alumi. Prisimenu, kaip seilę vardinami sekėm amerikiečius jūreivius, geriančius Coca Cola. Mūsų transporto merginos kiek geriau laikėsi: kaikiurim jų netrūko nei šokolado, nei apelsinų.

GENYS MARGAS...

Kasmet Australijoje užregistruojama dvigubai daugiau auto mašinų ant kelio, negu gimusių kūdikių. 1974 metais pramatoma, kad Australijoje bus 14 milijonų gyventojų ir 6 milijonai auto mašinų ant kelių. Su gausėjančiom mašinom sunkėja ir susisiekimo problema, ypač didmiesčiuose.

Šių metų biudžete federalinė Australijos vyriausybė pakėlė muitą škotiskam Whisky. Dabar butelis "skočio" kainuoja virš dviejų svarų. Anglijoje "skočias" yra viena iš pirmaeilų eksportinių prekių ir valstybei duoda 100 mil. svarų per metus. 80 proc.

eksportuojama; daugiausia į Ameriką ir antroji eilė į Prancūziją.

Scotch whisky "paslaptis" iki šiol nežinoma ir laikomas vienu iš geriausių ir madingiausių gėrimų pasaulyje, nors kairurie žinotai teigia, kad Bourbon ir Irish whisky "skočą" pralenkia savo kokybe. Spėjama, kad škotija šio gėrimo laiko atsargoje maždaug už milijardą svarų.

Ji buvo tokia graži, kad turėjo būti kvalla.

Vandenynui pamėgdžioti naudojamas akvariumas.

VASAROS SEZONAS

Beveik be pertraukos po žiemos sezono Pietų Australijoje pradėtos vasaros pirmenybės. Į šias pirmenybes Vyties sporto Klubas išėjo su aštuoniomis krepšinio komandomis. Įvyko kai kurių pasikeitimų. Vietoje iškritusių jaunių iki 12-kos metų komandos užregistruota mergaičių iki 16-kos metų komanda. Reikia apgailestauti, kad nebuvo įmanoma užregistruoti jaunių iki 12-kos metų komandos; kurios yra pirmas žingsnis į vyresniųjų komandų ugdymą ir dėlto kaip ir pagrindinė. Tokio amžiaus žaidėjų yra labai daug, bet susidaro įvairios sąlygos, kliūtys ir taip nenorint tenka kišti baslius į sportinį vežimą. Visų tų priežasčių apsvarstymas yra labai svarbus tolimesniam Klubų gyvavimui ir vertas atskiros šiuo reikalu rašinio.

Pirmoji vyrų komanda vasaros sezono greičiausia nežais pilnu sąstatu. Pirmame susitikime, kuris įvyko su Torrens komanda, taip pat neismatė pilno penketuko.

Rungtynės žaistos labai supančiota iš abiejų pusių ir dėlto labai žemi rezultatai: 30-29 (13-8). Atrodo, kad vasaros sezono dauguma teistengs išlaikyti sportinę formą ir išmėginti naujus žaidėjus. Nors Vytis ir vedė iš pradžių, bet pabaigai vos ne vos užteko pelnytų taškų laimėjimui. Taškai: D. Atkinson 9, R. Daugalis 8, K. Jaunusis 6, V. Levickis 5 ir E. Gudelis 2.

Antroji komanda dėl egzaminų nepajėgė sudaryti penketuko ir pralaimėjo Torrensui 0-20.

Trečioji komanda žaidžiant su Bays pralaimėjo net 27-68. (15-40). Taškai: T. Ford 12, G. Andrew 10, R. Jablonskis 3 ir G. Kaminskas 2.

Labai gerai sezoną pradėjo mergaičių krepšinio komandos. Pirmoji mergaičių komanda, perkelta į aukščiausią Pietų Australijos moterų klasę, susitiko su Bays. Pradėta neblogai bet nevisiškai užtikrintai. Dažnai nepataikyta į krepšį iš lengvų pozicijų. Greičiausia tai buvo kaltė naujos aikštės ir aplinkos. Ginama gana gerai. Puslaikis pralaimėtas 10-14.

Antras puslaikis žaidžiamas labai gerai, nežūrint kad priešininkės deda daug pastangų. Mūsų mergaičių greitis ir kietą gynyba po truputį pradėjo nudėvėti priešininkių pastangas ir jų gynybai pasirinkta zona. Prieš pabaigą rezultatui esant apylygiam vyti-

ADELAIDE

tės pasispąudžia ir palieka priešininkes jų nustebimui net devyniais taškais. Laimėta 34-25. Taškai: N. Vyšniauskaitė 14, A. Roke (šukytė) 6, G. Krivickaitė 6, V. Juceytė 4 ir M. Šiukšteraitė su A. Krivickaitė po 2.

Nors debiutas pirmoje divizijoje užbaigtas gražia pergale, bet, žaidėjų čia laukia labai kietas išbandymas ir sunkios varžybos prieš geriausias Pietų Australijos moterų krepšinio komandas. Na, prieš geras priešininkes bus garbė ir pralaimėti. Tačiau yra tikra, kad priešininkės, norėdamos laimėti turės nugalėti puikiai ir ryžtingai kovojantį lietuvių vienetą.

Antroji mergaičių komanda turėjo labai silpnas priešininkes sezono pradžiai. Susitikus su Bays komanda laimėta 36 — 3 (20-1) Taškai: R. Marcinkevičiūtė 10, M. Lapienytė 8, N. Marcinkevičiūtė 6 ir E. Matiuikaitė, E. Lapienytė ir I. Beinoravičiūtė po 4.

Jaunių iki 16-kos metų komanda paliko labai susilpninta. Iš pagrindinių žaidėjų dėl amžiaus iškrito į kitas komandas K. Jaunusis. P. Kanas ir A. Palaitis su A. Reivyčiu. Dabar visą našta teks nešti A. Jonavičiui su savo broliu

Rimu ir pagalbininkais Arlausku su Riauba. Komandos papildymui dar teko priimti porą australiukų žaidėjų.

Pirmąjį susitikimą jauniai laimėjo 34 — 21 (10-9). Žaista su Broadview Methodist. Taškai: A. Jonavičius 22, R. Jonavičius 8, P. Arlauskas 2 ir naujas pagalbininkas australiukas 2.

Jaunių iki 14-kos metų komanda labai mažu skirtumu pralaimėjo.

Tinklinyje, vykstančiame komandų pajėgumui nustatyti turnyre, vytičiai po poros laimėjimų atsidūrė pusfinaliuose.

Mūsų vyrai iš trijų setų laimėjo prie Y.M.C.A. Dėl egzaminų ir kitų priežasčių komanda turėjo žaisti keliomis pamainomis ir laimėjimas tepasiektas gerokai pasispaudus trečiame sete. Rezultatai: 9 - 15, 15 - 6, 15 - 11.

Susitikimas su W.R.E.I. pirmas setas po tam tikro siūbavimo laimėtas 15 - 12. Antrame sete žaistą per daug palaidai, nesusikauptus ir nors iš pradžių vadovautą net 7 - 0, — pralaimėta 9 - 15. Trečiam lemiamajame sete susikaupta ir laimėta visiškai lengvai. Žaidimo gerosios pusės buvo, kad stengtasi pulti. Blogos pusės — nekokie padavimų priėmimai ir silpnas kamuolio perdavimas kirtimui.

Už komandą žaidė: S. Visockis, R. Petkūnas, J. Gumbys, E. Pyragius, V. Straukas, J. Donela ir C. Pečiukaitis.

B.N.

Sportas Lietuvoje

Sovietijos lengvosios atletikos varžybos šįmet vyksta Alma — Atoje, Kazachstane, apie 100 mylių nuo Kinijos sienos. Lietuvos komanda, pereitais metais išsilaukusi paskutinėje pirmaujančio dešimtuko vietoje, išvyko į Alma — Matą su kuklia viltimi — tik išsilaikyti toj pačioj, neiškristi iš dešimtuko.

Iki spalio 12 buvo pasibaigusios moterų rungtnės. Moterys dešimtojoj vietoj išsilaikė, bet dar nebuvo aišku, ar atlaikys poziciją vyrai. Birutė Zalagaitytė-Ka-

lėdienė antrajam rate buvo numetusi ietį 55.10 m., bet trečiajame rate pasiekė 45.46 m. ir nepateko į baigines varžybas, nes tik šešios geriausios turėjo tą teisę, o ji buvo aštuntoji. (E)

NENORĖK, KAD GERAI ATRODYTŲ...
— Blogai atrodai.
— Nenorėk, kad angliakasys gerai atrodytų.
— Ar jau seniai dirbi?
— Po sekmadienio pradėsiu.

LITUANISTIKOS...

(Atkelta iš pol. 2)

kinis pasikeitimas knygomis sveikintinas ir labai pageidautinas.

Prie Melbourne Parapijos Mokyklos veikia mokyklinio amžiaus vaikams biblioteka, kuri gražiai pastarnauja lietuviškai lektūrai skatinti. Lituanistinės Sekcijos Seniūnas yra sutelkęs visas lietuvių kalba pasirodžiusias knygas vaikams ir jaunimui ir ta jaunųjų biblioteka naudojosi Maribyrnongo Savaitgalio Mokyklos mokiniai aštuonių metų laikotarpy, kol čia veikė mokykla. Dabar ta jaunųjų biblioteka ketama perkelti į naujai išgytus namus.

ALB KRAŠTO VALDYBOS BIBLIOTEKA

1964 m. gegužės 5 d. ALB Krašto Valdyba savo posėdy nutarė įsteigti lituanistinę biblioteką ir pakviest A. Krausą jos vedėju. ALB Krašto Valdybos Biblioteka pradėjo veikti 1964 m. rugsėjo mėn. 21 d. Jos tikslas palengvinti darbą savaitgalio mokyklos mokytojams, tautinių šokių grupių vadovams, chorų dirigentams, studentams ir gimnazistams, rašančiams darbus, susietus su mūsų tautos apraiškomis, vaidintųjų grupėmis, politikams, paskaitininkams, laikraštinkams bei rašantiems studijas, susijusias su Lietuva. Tam tikslui kaupiamos lituanistinės knygos lietuvių ir svetimomis kalboms. Per pirmuosius metus jau parūpinta apie 300 veikalų. Grožinė literatūra jos nekaupiami. Prie bibliotekos veikia ir diskoteka. Joje kaupiamos vertingesnės plokštelės: igroti vaidinimai, operos, choro koncertai, dainų švenčių plokštelės, o ypač tos, kurių laidos išsisėmusios ir nebeaunamos. Visi leidiniai ir plokštelės skolinamos organizacijoms ir privatiems asmenims, kurie kreipiasi į Krašto Valdybos Biblioteką. Skolinama nemokamai vienam mėnesiui. Pavėlavusieji gražinti tame laike siuntas moka po 1 šil. už pavėluotą dieną.

Sydnejaus, Canberros, Melbourne bibliotekos. Šis darbas pareikalauja daug kantrybės ir pastangų, bet dalį leidinių pasiseka įpiršti už pinigus, kitus tenka ir dovanoti.

Biblioteką palaiko ryšius ir su kitų tautybių bibliotekomis: latvių, kroatų ir kt.

Melbourne universitetų ir Valstybinė Biblioteka aprūpinta nemažais kiekiais vertingų leidinių. Vien Valstybinė Biblioteka jau turi apie 80 tomų lietuviškų veikalų bei Lietuvių Enciklopedijos visą rinkinį. Kas to darbo nėra dirbęs, sunku tam įsivaizdinti kiek tai energijos, kantrybės ir pastangų tenka pašvesti. Tiek Melbourne lietuviškosios bibliotekos, tiek australų bibliotekos (universitetų ir Valstybinė) labai gerai veikia ir lengvai aptarnauja skaitytojus pačiais naujaisiais lituanistikos veikalais. Mums labai keistas ponos v. k. Mūsų Pastogės 1965 m. nr. 37 vedamajame melbourniškams pasiūlymas "paskubomis steigiant namus "susirūpinti pirmą bibliotekos įsteigimu." Gal pradžioje ir būtų sunku sudaryti pakankamą knygų skaičių, bet tai įmanoma suskolinoti iš privačių asmenų bent pradžiai". Ponas v. k. bent 15-ka metų pavėlavo su savo pasiūlymu! Pradžia padaryta prieš 15-ka metų ir su aukotomis, bet ne suskolinotomis knygomis! Turime mecenatų, paaukavusių per 100 tomų.

Melbourne turime nevien gerų bibliotekų, bet čia veikia labai gerai Parapijos Spaudos Kioskas ir "Tėvynės Garsų" lietuviškų plokštelių ir knygų platinimo centras. Jie aprūpina naujaisiais leidiniais ir tautiečius, gyvenančius kitose valstybėse. Daug susilaukiama užsakyimų iš N. S. W., kur knygų platinimas yra apverktinoje padėty.

Apskritai Melbourne lituanistikos šaltiniai yra veiksmingi ir gaustūs. Jų gaivesys pasiekia ne tik plačius Australijos plotus, bet ir Naująją Zelandiją ir Naująją Gvinėją.

POPULIARIAUSIAS

SCOTCH WHISKY

Macnish

Plačiai paplitęs SKANDINAVŲ KRASTUOSE dabar jau gaunamas ir Australijoje. Sydnejuje reikalaukite pas **M. PETRONI** 152 Liverpool Rd., Enfield Tel. 74 5727

LIETUVIAI AUSTRALIJOJE

Pagerbti darbuotojai

Sekmadienio popietė. Saulutė tarsi suprasdama dienos reikšmę, prašvito meiliai. Ponų Bikulčių draugai, kaimynai, artimieji vienas po kito rinkosi į Melbourne Lietuvių Parapijos Namus atšvesti jų šeimos penkiariopą šventę: spalio 14 d. Alfonso 60-sis gimtadienis, spalio 15 ponios Teresės vardinis, spalio 22 d. vestuvinė sukaktis, spalio 27 ponios Teresės gimtadienis ir spalio 30 - Alfonso vardinis. Ir atsitik taip, kad viskas spalyje!

Ponia Teresė, talkinama poniu A. Štatkuvienės ir J. Petraitienės, tik sukasi parengdamos stalus, o Alfonso atlieka svečių prėmimo ir supažindinimo darbus bei malšinamas svečių troškulių putojančio alučio stiklu.

Pakviesti prie stalų svečiai greit susirado savo vietas ir kun. P. Vaserio padėkos malda prasidėjo vaišės. Šeimininkas Alfonsas pirmąją taure paprašė pakelti už kenčiančią tėvynę Lietuvą ir greitą jos išlaisvinimą, antrąją taure buvo pagerbti šeimininkai Alfonsas ir ponios Teresė sugiedant ilgiasius metus!

Vaišių patiekalų toks gausus pasirinkimas, kad tik valio... Akys nori, o vietos jau nėra.

Kur buvęs nebuvo Jozas Petraitis pasivadina save stalo maršalu ir jau klausyk jo įsakymų. Pirmąją auką pasirenka kapelioną kun. P. Vaserį. Kun. Vaseris nepėsčias: žino tai, ko gal ir patys šeimininkai nežino — atidengia visas šeimos paslaptis karštą tėvynės meilę, artimo pagalbą, drausmingumą, kietą būdą ir t. t., na, ir neapykantą pypkę. Nori dūmo — užtrauk, bet vėl kišk pypkę po stalą. Po viso to dar palinkėjo ponams Bikulčiams švesti šeimos šventes dar daugelį metų.

Maršalas nebūtų maršalu, jei nertasi suprasdama dienos reikšmę, prašvito meiliai. Ponų Bikulčių draugai, kaimynai, artimieji vienas po kito rinkosi į Melbourne Lietuvių Parapijos Namus atšvesti jų šeimos penkiariopą šventę: spalio 14 d. Alfonso 60-sis gimtadienis, spalio 15 ponios Teresės vardinis, spalio 22 d. vestuvinė sukaktis, spalio 27 ponios Teresės gimtadienis ir spalio 30 - Alfonso vardinis. Ir atsitik taip, kad viskas spalyje!

Maršalo parėdymu jautrius žodžius taria kultūrininkas A. Krauskas; gražiai pasveikina karių veteranų vardu p. V. Šalkūnas; "Tėviškės Aidų" vardu sveikina p. Šeštokas; amžinąjį narį pagarbiai sveikina M. Liet. Klubo Tarybos narys B. Vingrys, draugų vardu I. Alekna ir J. Petraitis. Raštu pasveikino ALB Krašto Valdyba ir eilė draugų.

Visų sveikinušį vieninga mintis pareikšti pagarbą jautrios sielos gilią tėvynės meilės kupinam tauriam lietuviui, kuris nepalūžo svetimųjų vėjų audroje ir nesūklupo tremties kelyje.

Jeigu Alfonsas yra toks, koki mes pažįstame, tai didžia dalimi prisidėjo ir ištikima gyvenimo paltydovė žmona Teresė, kuri Alfonsą rėmė visuose jo darbuose. Jai priklauso gili pagarba.

Alfonsas Bikulčius savo ir žmonos vardu padėjo juos sveikinušiams bei visiems vaišių dalyviams ir pažadėjo, kiek leis Aukščiausias, šventai pildyti kario priesaiką ir visa širdimi remti lietuviškąjį darbą. Ta proga lietuviškai spaudai "Tėviškės Aidams" ir Mūsų Pastogei" įteikė po voką (po 10 svarų). Toliau, vaišės, pajavirintos dainomis ir šokiais, tęsėsi iki paryčių.

Ponai Bikulčiai, jautriai įvertindami Lietuvių Namų reikšmę, bendruomenės, organizacijų ir jaunimo tautinei veiklai, savo šeimos švenčių užbaigimo ir įprasminimo proga įteikė 100 svarų auką Melbourne Lietuvių Namams.

Ačiū ir ilgiasius metus p. p. Bikulčiams!

Rimas Vėtra

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju už gražius sveikinimus ir linkėjimus mano 60-ties metų sukakties proga:

gerb. kun. P. Vaseriui, ALB Krašto Valdybos pirmininkui p. S. Narušui ir visai Krašto Valdybai, ALB Melbourne apyl. valdybos pirmininkui p. A.E. Liubiniui ir poniai, kultūrininkui p. A. Krausui, L.V.S. "Ramovės" pirm. p. V. Šalkūniui, M.L.K. Tarybos nariui p. B. Vingriui, "T. Aidų" atst. p. V. Šeštokiui, mieliems prieteliams p.p. I. Aleknoms, V. Augustauskams, V.A. Baltruksiams, H. Malakūniui, Meliauskams, K. Mielažiams, P. Morkūnams, Dr. Statkui ir poniai, V. Šalkūnams, A. Šakiams, A.E. Seikiams, K. Šimkui, B. Vingriams ir visiems kitiems mane sveikinušiams.

Ypatingai esu dėkingas ALB Melbourne apylinkės valdybos pirm. p. A.E. Liubiniui už menišką puošnų adresą su prasmingu jame tekstu ir visai mielai valdybai už taip gražius sveikinimus ir dovaną.

Ponioms H. Statkuvienės ir J. Petraitienės ir p.p. I. Aleknai ir J. Petraičiui už nuoširdžias pastangas ir darbą ruošiant minėjimą. Taip pat visiems už dovanas ir gėles.

Alfonsas Bikulčius

LAPKRIČIO 20 D. MASONIC HALL, CARDIFF, NEWCASTLE ĮVYKSTA TRADICINĖ

N. S. W. DAINŲ ŠVENTĖ

Dalyvauja Sfidney liet. choras "Daina", vad. p. K. Kavaliausko ir Newcastle lietuvių choras, vad. p. S. Zuko.

Programoje atskirų chorų ir jungtinio choro dainos.

Pradžią 7.30 val. vak.

PO KONCERTO BENDRAS POBŪVIS

NUTIKIMAI GEELONGE

VARGO MOKYKLA

Šiuo metu Geelonge labiausiai vargstanti organizacija yra Dr. V. Kudirkos vardo savaitgalio mokykla.

Mokykla veikia kiekvieną šeštadienį nuo 2 iki 5 val. Lietuvių Namuose. Ją lanko vos 16 mokinių ir joje dirba pasišventusi mokytoja p. Slavickienė. Labai gaila, kad daugelis tėvų neįvertina mokyklos svarbos ir savo vaikų net ir galėdami į ją nepristato.

Nežiūrint visų sunkumų ir šiemet Tėvų Komitetas rūpinasi mokyklos gerovei surengti idomų balių lapkričio 27 d. Liet. Namuose. Gautas balius pelnas bus panaudotas mokslo metų užbaigimo šventei ir Geelonge visiems lietuvių vaikams Kalėdų Eglutėi, ruošiamai gruodžio 11 d. 2 val. p.p. Liet. Namuose.

Jei šiandien turime tiek daug gražaus ir organizuoto jaunimo, kaip "Suktinis", sporto Klubas "Vytis", ar skautų tuntas "Satrija", tai tik nuo pelnas tos pačios mokyklos, kuri vaikus išauklėjo lietuviškai. Mokyklos nelankiusių vaikų jau ir paaugusių nematome ir jaunimo organizacijose.

Tad visi stokime talkon mokyklai, remkime ją ir dalyvausime čia suminėtuose renginiuose.

Tėvas

LIGONYS

Pereitą savaitę miesto ligoninėje Geelonge padarytos operacijos p.p. M. Kymantui, J. Medeliui ir Daknienai; p. A. Savickienė susilaukė dukrelės. Ilgesniam laikui Melbourne ligoninė išgabenta p. Jerinkevičienė. Visiems linkime sveikatos.

NAUJA GYVENTOJA

Lapkričio 4 d. iš Belgijos atvyko į Geelongą p-lė Jenny Heremans ir jau po dviejų dienų įsijungė į "Suktinio" ratelį ir daly-

vavo skautų tunto 15-kos metų minėjimo suiegoje. Jos atvykimu rūpinosi puseserė p. S. Lipšienė, pas kurią viešnia ir apsigyveno. Be to, Geelonge yra dar jos teta p. Karpalavičienė.

Viešnios J. Heremans tėvelis yra belgas, o motina lietuvė, mirusi prieš kiek laiko. Ji pati kalba prancūziškai ir kiek angliškai. Nusietačius greitu laiku išmokyti ir lietuviškai, kuo ypač rūpinasi p. Lipšienė.

J.G.

LANKOME KAPUS

Spalio 31 d. neskaitlingoje mūsų kolonijoje nepaprasta šventė — prisiminimas mūsų mirusiųjų tautiečių. Šios šventės proga pamaldas už mirusius atlaikė kun. Dr. P. Bačinskas drauge pasakydamas ir diena pritaikintą pamokslą. Po pamaldų dauguma vyks į kapus. Čia vėl kun. Dr. P. Bačinskas prisenesia suplito a. a. V. Jankaus kapo pasako pamokslą ir visi drauge pasimeldžia. Pagal susidariusį paprotį kasmetinis kapų lankymas pradedamas prie paskiausiai suplito kapo ir toliau iš eilės aplankomas kiekvieno lietuvių kapas prisimenant jį ir pasimeldžiant. Nors ir Geelonge mūsų gyvenimas dar nėra labai ilgas, bet jau visa eilė mūsų tautiečių atsiložė amžinam poilsiui Geelongo kapuose.

PAVYKĖS BALIUS

Spalio 30 d. turėjo Geelongo Sp. Klubas Vytis paskutinį šiais metais savo balių, kurį reikia laikyti puikiai pavyksiu. Neskaitant jau mūsų artimiausių kaimynų melburniškų, svečių buvome su laukę net iš Perth'o. Vakarą programai pajavirinti buvo suruošta daiktinė loterija, davusi gražaus pelno ir taip pat atskirai loterijon buvo leidžiamas p. Deckio pakuotas dailus buketėlis, kuris atnešė į klubo kasą apie £30.

Vakaro nuotaiką pakėlė programoje pasirodę australų Ball Room šokių mokyklos mokiniai, kurių pasirodymas buvo tikrai pasigėrėtinas. Čia gal buvo ir labai gera pamoka mūsų jaunimui, kad ne vien tik "Rock and Roll" sudaro šoki.

Bene pats svarbiausias šio vakaro momentas tai buvo pagerbimas mūsų senų sporto veteranų įteiktai jiems garbės ženkleliui ir diplomus. Geelongo Liet. Sporto Klubu Vyties pirm. Bratanavičius savo trumpame žodyje nurodė, kad p. p. D. Bartaiūtė, Č. Valodka ir Jonušas tikrai daug ir nuoširdžiai dirbo arba tebedirba šio sporto klubo gerovei ir gal tik jų dėka mes čia turime tokį gražų ir pavyzdinį sporto klubą. Pačius ženklelius įteikė A. L. S. K. S. valdybos pirmininkas p. A. Bladzevičius.

Reikia priminti, kad aukščiausiai minėtiems ženkliukai buvo išleisti šiaurės Amerikos lietuvių sportininkų vizitui atžymėti 1964 metais. Vakaras tikrai praėjo jaukiai ir nuotaikingai.

Buvęs

Moterų reikalams skirtas žurnalas "New Idea" lapkričio 10 d. laidoje net du puslapius skiria lietuvi dailininkei E. Kubbos. Korespondentės pasikalbėjime su dailininke išryškėja skaitytojui, kad Eva kilusi iš lietuvių tautos, perėjusi įvairias mokyklas ir kaip menininkė kūrėja išsiskleidė pilname grožyje Australijoje. Straipsnyje suminiama visa eilė E. Kubbos atsižymėjimų mene, kaip dalyvavimas svarbioje ir tarptautinėse parodose, reikšmingesnės premijos ir t.t. Straipsnis iliustruotas dailininkės E. Kubbos nuotrauka.

ALB BANKSTOFNO APYLINKĖS VALDYBA

maloniai kviečia visus atsilankyti į

PAVASARIO BALIŲ — ŠOKIUS

Dainavos salėje Bankstowne lapkričio 20 d.

Įėjimas £1 asmeniui įskaitant užkandžius — vakariene ir gaiv gėrimus.

Pradžią 7 val. vak.

ALB Bankstowne Apyl. Valdyba

Pranešimai

PRANEŠIMAS

CABRAMATTA LIETUVIAMS

Lapkričio 21 d., sekmadienį, 3 val. p.p. K. Butkaus baldų krautuvės patalpose (88 John Str., Cabramatta) šaukiamas visuotinis Cabramatta apylinkės narių susirinkimas.

Susirinkimas

pasitarti aktualiais apylinkės klausimais. Visi kviečiami nurodytu laiku punktualiai dalyvauti. Nesusirinkus laiku pakankamam narių skaičiui po pusės valandos bus šaukiamas antras susirinkimas, kuris skaitysis teisėtu nežiūrint į susirinkusiųjų skaičių.

Cabramatta Apyl. Valdyba

PRANEŠIMAS

Spaudos Centras Sydneyje gavo naują siuntą lietuviškų knygų ir plokštelių. Suinteresuotieji visada gali susipažinti su naujais leidiniais ir plokštelėmis Lietuvių Spaudos Centre 39 Church St., Lidcombe, Lietuvių Klubo patalpose kiekvieną sekmadienį tuoj po pamaldų. Lietuviška knyga ar plokštelė yra ne vien tik neįkainojamas asmeninis lietuvių turas, bet ir tinkamiausia šventinė dovana savo giminėms, artimiesiems ar bičiuliams. Ateikite ir pasirinkite. Kiekvienu atveju primami naujų knygų ar plokštelių užsakymai vietoje.

MELBOURNO NAMU VAJUS

Ketvirtosios vėjus savaitės metu M. Liet. Klubo Tarybos narių ir talkininkų surinkta viso £517. Tuo būdu per visą vėjus laiką iki lapkričio 1 d. surinkta £3.386. Pilnam namų pirkimo depozitui dar trūksta £1000.

Šio vėjus savaitės metu padidindami savo anksčiau duotas sumas, įmokėjo A. ir T. Bikulčiai £100 auką.

J. Macejūnas savo įnašą pakėlė iki £100.

Z. Marengolcas iki £100;

A. Baleišis iki £70.

Sąrašo tąsa bus skelbiama vėliau.

Čia ypatingai tenka paminėti p.p. A. ir T. Bikulčių £100 auką, kurią jie įteikė švęsdami savo šeimos šventes ir tuo savo įnašą Lietuvių Tautos Namams pakėlė iki £265. Ponams Bikulčiams priklauso nuoširdžiausia padėka.

Mieli broliai melburniškiai pajuskime tautinę pareigą ir pasekime, kiek kas išgalime, tuo gražiau pavyzdžiui. Remdami Lietuvių Namus sukurkime galingą lietuvių tvirtovę Melbourne.

M.L.K. Kor.

KIEK AŠ SUŽINOJAU!

Aną vakarą melburniškis p. Raudys senj. dalyvaudamas Sydney Filiterių būrelio surengtame diskusijų vakare, buvo taip susižavėjęs diskusijų eiga ir aukštu jų lygiu, kad neiškentęs pripažinti, jog Sydneyje tikrai vertas Australijos lietuvių sostinės vardo ir garbės!

Ateinantį šeštadienį daug kas iš N.S.W. lietuvių pasuks Newcastle link, kur tą vakarą įvyks N.S.W. lietuvių dainų šventė. Kiek teko nūgrįsti, newcastliečiai su savo vadovu priešaky jau seniai ruošiasi gausiems svečiams priimti.

Kas nori įsigyti žymių dailininkų puikių paveikslų pigia kaina tegu atvyksta į trijų dailininkų dviejų dienų parodą 67 Oyster Bay Rd., Oyster Bay, Sydney lapkričio 27-28 d.d. Dalyvauja dailininkai Leonas Urbanas, Adward Hill ir Herbert Flugelman. Paro-

SVIESOS SUSIRINKIMAS

Lapkričio 21 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Sydney Liet. Klubo patalpose 39 Church St., Lidcombe, šaukiamas Sambūrio "šviesos" narių metinis susirinkimas, kur bus svarstomi labai aktualūs ir skubūs organizaciniai reikalai. Visų sambūrio narių dalyvavimas nepaprastai svarbus. Prašome nesisėluoti.

PAMALDOS EVANGELIKAMS

Sydney lietuviams evangelikams pamaldos bus laikomos lapkričio 21 d. sekmadienį, 12.30 val. įprastinė vokiečių evangelikų bažnyčioje Goulburn St., City. Tuoj po pamaldų ten pat prie bažnyčios esančioje parapijos salėje įvyks susirinkimas ir bus pravesti naujos Parapijos Tarybos rinkimai. Tikintieji kviečiami kuo skaitlingiau pamaldose ir susirinkime dalyvauti.

PADEKA

Nuoširdžią padėką reiškiamė p.p. N. Zygienei ir K. Butkui už parėmimą Bankstowne Liet. Savaitgalio mokyklos dešimties svarų auką.

B. Genys

Mokyklos Vedėjas

PAMALDOS

Ryšium su kun. kapeliono išvyka į Brisbane, sekantios pamaldos Newcastle ir apylinkės lietuviams Brodmodeve bus laikomos tik gruodžio mėnesyje. Dėl dienos ir valandos dar bus tikslesnis pranešimas.

Kun. S. Gaidelis, S.J.

Liet. kariuomenės minėjimai

SYDNEY

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS SYDNEYJE
L.V. S-gos "Ramovės" Sydney skyriaus Valdyba ruošia lapkričio 28 d. iškilmingą Kariuomenės šventės minėjimą.

11.30 val. iškilmingos pamaldos katalikų bažnyčioje, Lidcombe. Jaunimo organizacijos: sportininkai, skantai ir ateitininkai, prašomi dalyvauti pamaldose su vėliavomis.

1.30 val., tuoj po pamaldų, prie bažnyčios — parapijos salėje įvyks iškilmingas Kariuomenės šventės minėjimas.

Minėjimo programoje:

1. Jaunimo organizacijų vėliavų įnešimas į minėjimo salę.

2. Prezidiumo sudarymas — kviečiami savanoriai — kūrėjai.

3. Minėjimo atidarymas — žodį tars Ramovės p-kas S. Narušis.

4. Kariuomenės šventei pritaikintą paskaitą skaitys Leonardas Karvelis.

5. Koncertinę dalį atliks Dainos choras, muz. K. Kavaliausko vadovaujamas.

Maloniai kviečiame mielus tautiečius ir įvairaus amžiaus jaunimą gausiai dalyvauti iškilmingose pamaldose ir iškilmingame Kariuomenės šventės minėjime.

MELBOURNE

L. V. S. "Ramovė" Melbourne praneša, kad pamaldos už žuvusiųjų dėl Lietuvos laisvės bus lapkričio mėn. 21 d., sekmadienį 11 val. 45 min. Šv. Jono parapijos bažnyčioje. East Melbourne. Pagerbimui žuvusiųjų už Lietuvos laisvę organizacijos pamaldose dalyvauja su vėliavomis.

Po pamaldų Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimas didžiojoje parapijos salėje su turtinga ir įvairia menine programa.

Maloniai kviečiame visus tautiečius šioje šventėje dalyvauti.

Melb. Skyriaus Valdyba

LATROBE VALLEY

LIET. KARIUOMENĖS MINĖJIMAS

Lapkričio 27 d. 7 val. vak. p. Juozo Lekniaus namuose, Morwell, 104 Commercial Rd., įvyks Lapkričio 23 d. minėjimas, po kurio ten pat bus šeimyniškas pasilinksminimas su vietos Liet. Mot. Soc. Globos D-jos ruošiamais užkandžiais, ir kitkuo, kas duos progos smagiai praleisti keletą malonių valandų. Visi vietos ir tolimieji tautiečiai prašomi skaitlingai dalyvauti.

Seniūnas

JONĄ SUCKELĮ,

jo broliui Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučia

ALB Wollongong apylinkė

Printed by Mintis Pty. Ltd., 417 Burwood Rd., Belmore, Sydney, tel. 75 7094, for the Publisher: Australian-Lithuanian Community, P.O. Box 4358, G.P.O., Sydney, N.S.W.